II h1275

Monografie

Dragoş Călin

Regimul juridic al societăților de investiții

- Piața de capital
- Organismele de plasament colectiv
- Autoritatea de Supraveghere Financiară
- Tranzacționarea pe o piață reglementată
- Răscumpărarea acțiunilor
- Drepturile acționarilor
- Sancționarea abuzului de majoritate

Editura Hamangiu 2014

II 41275

Dragoș Călin

Regimul juridic al societăților de investiții

274877
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 5
C - 274877

Editura Hamangiu
2014

Cuprins

Titlul I. Societatea de investiții. Noțiune și reglementare ____ 1

Capitolul 1. Evoluția societăților de investiții în cadrul relațiilor juridice actuale și ale pieței de capital ____ 1

Secțiunea 1. Piața de capital. Noțiunea și elementele acesteia ____ 1

Secțiunea a 2-a. Evoluția reglementărilor privind societățile de investiții în cadrul pieței de capital ____ 4

§ 1. Reglementarea societăților de investiții anterior Legii nr. 297/2004 ____ 4

§ 2. Societățile de investiții sub imperiul Legii nr. 297/2004 și al O.U.G. nr. 32/2012 ____ 7

§ 3. Societățile de investiții sub imperiul normelor comunitare ____ 9

Capitolul 2. Societățile de investiții. Clasificare și delimitare ____ 10

Secțiunea 1. Organismele de plasament colectiv în valori mobiliare ____ 10

Secțiunea a 2-a. Organismele de plasament colectiv ____ 12

Secțiunea a 3-a. Alte organisme de plasament colectiv ____ 13

Secțiunea a 4-a. Constituirea și administrarea societăților de investiții ____ 15

Secțiunea a 5-a. Răscumpărarea titlurilor de participare ____ 19

Capitolul 3. Supravegherea și controlul instituțional al societăților de investiții ____ 20

Secțiunea 1. Autoritatea de Supraveghere Financiară – autoritate de reglementare, supraveghere și control a pieței de capital ____ 20

Secțiunea a 2-a. Autoritatea de Supraveghere Financiară – compunere și funcționare ____ 23

Secțiunea a 3-a. Obiectivele fundamentale ale A.S.F. în ceea ce privește activitatea acesteia în cadrul sectorului instrumentelor și investițiilor financiare ____ 29

Secțiunea a 4-a. Rolul A.S.F. în organizarea funcționării pieței de capital 30
§ 1. Considerații generale 30
§ 2. Funcția de reglementare 32
§ 3. Funcția de autorizare 35
§ 4. Funcția de supraveghere 35
§ 5. Funcția de control al pieței și al participanților 37
Secțiunea a 5-a. Actele administrative emise de A.S.F. 37
§ 1. Acte normative emise de C.N.V.M. și A.S.F. 41
§ 2. Acte administrative cu caracter individual emise de C.N.V.M. și A.S.F. 43
§ 3. Dispunerea de măsuri 48
§ 4. Intrarea în vigoare a actelor emise de A.S.F. 50
Secțiunea a 6-a. Camera arbitrală din cadrul A.S.F. 52
Secțiunea a 7-a. Sancțiuni dispuse de C.N.V.M. și A.S.F. pentru încălcarea reglementărilor pieței de capital 55
Secțiunea a 8-a. Controlul legalității actelor normative emise de C.N.V.M. și A.S.F. 66
§ 1. Noțiuni generale 66
§ 2. Competența de soluționare a litigiilor 67
§ 3. Procedura administrativă prealabilă 68
§ 4. Procedura excepției de nelegalitate 71
§ 5. Legitimarea procesual activă 76
§ 6. Căile de atac 80
§ 7. Controlul legalității actelor de sancționare emise de A.S.F. 81

Titlul II. Societatea de investiții – emitent 84

Capitolul 1. Constituirea și autorizarea societăților de investiții 84
Secțiunea 1. Constituirea societăților de investiții prin efectul legii 84
Secțiunea a 2-a. Constituirea societăților de investiții prin act constitutiv 87
§ 1. Cadrul normativ 87
§ 2. Capitalul social 89
§ 3. Subscripția publică 90
§ 4. Adunarea constitutivă 95
§ 5. Drepturile, obligațiile și răspunderile fondatorilor/societății de administrare 96

§ 6. Tranzacționarea pe o piață reglementată a acțiunilor emise de o societate de investiții ____ 98
Secțiunea a 3-a. Constituirea societăților de investiții de tip închis ____ *99*

Capitolul 2. Administrarea și conducerea societăților de investiții ____ **102**
Secțiunea 1. Administrarea societăților de investiții ____ *102*
Secțiunea a 2-a. Societatea de investiții autoadministrată ____ *105*
§ 1. Administrarea în sistem unitar ____ 106
§ 2. Administrarea în sistemul dualist ____ 108
Secțiunea a 3-a. Societăți de investiții administrate de o societate de administrare ____ *110*
Secțiunea a 4-a. Categorii de administratori ____ *110*
§ 1. Administratorul persoană fizică ____ 110
1.1. Condițiile legale cerute pentru numirea administratorului persoană fizică ____ 110
1.1.1. Capacitatea ____ 111
1.1.2. Onorabilitatea ____ 111
1.1.3. Cetățenia ____ 114
1.1.4. Pregătirea profesională ____ 114
1.1.5. Interdicții ____ 115
1.2. Calitatea de acționar ____ 125
1.3. Nominalizarea candidaților pentru funcția de administrator/membru al consiliului de supraveghere ____ 125
§ 2. Administratorii persoane juridice ____ 126
§ 3. Categorii speciale de administratori ____ 128
Secțiunea a 5-a. Conducerea societăților de investiții ____ *133*
§ 1. Directorii societății de investiții ____ 133
§ 2. Directoratul ____ 135
Secțiunea a 6-a. Formarea voinței sociale a societății de investiții ____ *137*
§ 1. Societatea. Subiect de drept ____ 137
§ 2. Formarea voinței sociale în cadrul adunării generale a acționarilor ____ 139
§ 3. Convocarea adunării generale ____ 140
3.1. Definire ____ 140
3.2. Procedura convocării ____ 141
3.3. Forma și conținutul anunțului de convocare ____ 148
3.4. Destinatarii, locul și publicitatea convocării ____ 150

3.5. Completarea ordinii de zi a şedinţei adunării generale 152
3.6. Acțiunile emise de societate şi drepturile de vot 155
§ 4. Desfăşurarea adunării generale 156
4.1. Participarea acționarilor 156
4.1.1. Formalități privind participarea acționarilor la şedinţele adunării generale prin reprezentant convențional 159
4.1.2. Studiu de caz privind exercitarea metodei votului cumulativ în cadrul societăților de investiții 187
§ 5. Reguli generale de desfăşurare a adunării generale a acționarilor 195
5.1. Cerințele de cvorum necesare valabilității deliberărilor A.G.O.A. 195
5.2. Cerințele de cvorum necesare valabilității deliberărilor A.G.E.A. 197
§ 6. Hotărârile adunărilor generale 199
§ 7. Formarea voinței sociale în cadrul organelor de administrare şi de conducere 202
§ 8. Adoptarea deciziilor de către organele societății 203
§ 9. Modalitatea de adoptare a deciziilor organelor colegiale de conducere ale societății 206
§ 10. Voința filialei expresie a voinței societății-mamă? 208
Secțiunea a 7-a. Controlul activității societății de investiții *210*
§ 1. Auditorul intern 212
1.1. Noțiune 212
1.2. Numirea auditorilor interni 212
1.3. Independența auditorului intern 213
1.4. Drepturile şi obligațiile auditorului intern 213
1.5. Răspunderea auditorului intern 216
§ 2. Auditorul financiar (statutar) 216
2.1. Noțiuni generale 216
2.2. Independența auditorului financiar 217
2.3. Numirea şi revocarea auditorilor financiari (statutari) 220
2.4. Drepturile şi obligațiile auditorului financiar 221
2.5. Răspunderea auditorului financiar 225

§ 3. Delimitarea auditorilor de cenzori 225
§ 4. Compartimentul de control intern 229
§ 5. Statutul juridic al Consiliului reprezentanților acționarilor (C.R.A.) 235
§ 6. Controlul activității societății de către acționari 245

Capitolul 3. Funcționarea societăților de investiții 247
Secțiunea 1. Societatea de investiții-emitent 247
§ 1. Adunările generale ale acționarilor societăților de investiții 247
§ 2. Adunarea generală ordinară 248
2.1. Noțiuni generale 248
2.2. Studiul de caz nr. 1. Acordarea unui mandat special administratorilor pentru efectuarea unor operațiuni de „gestiune curentă" 249
2.3. Studiul de caz nr. 2. Acordarea de dividende din rezervele constituite în anii anteriori 250
2.4. Studiul de caz nr. 3. Aprobarea situațiilor financiare anuale individuale neînsoțite de situațiile financiare anuale consolidate. 252
§ 3. Adunarea generală extraordinară 254
3.1. Noțiune 254
3.2. Studiul de caz nr. 1. Schimbarea formei de administrare a societății în sistem unitar, din societate administrată printr-un consiliu de administrație în societate administrată de o societate de administrare a investițiilor 255
3.3. Studiul de caz nr. 2. Modificarea actului constitutiv pentru introducerea „votului prin corespondență" 255
3.4. Studiul de caz nr. 3. Majorarea capitalului social prin incorporarea rezervelor constituite în anii anteriori 258
3.5. Studiul de caz nr. 5. Modificarea actului constitutiv pentru ridicarea pragului de deținere a acțiunilor emise de o societate de investiții financiare 261
3.6. Studiul de caz nr. 5. Schimbarea formei de administrare a societății de investiții din sistemul unitar în sistemul dualist 263
3.7. Studiul de caz nr. 6. Hotărârea adunării generale extraordinare de aprobare prealabilă a unei operațiuni juridice speciale 263

3.8. Studiul de caz nr. 7. Răscumpărarea propriilor acțiuni de către o societate de investiții financiare 264
Secțiunea a 2-a. Reglementări C.N.V.M. privind excepții de la regula prezumției votului concertat 267
Secțiunea a 3-a. Guvernanța corporativă în cadrul societăților de investiții 273
§ 1. Noțiuni generale 273
1.1. Principiile guvernării corporatiste 273
1.2. Aspecte de natură comportamentală 275
1.3. Aspecte de natură normativă 275
§ 2. Structuri de guvernanță corporativă 276
2.1. Adunarea generală a acționarilor 277
2.2. Consiliul de administrație 279
2.3. Consiliul de supraveghere 281
2.4. Comitetele constituite de Consiliul de administrație sau de Consiliul de supraveghere. 283
2.5. Conducerea executivă a societății 283
2.6. Structurile de control și administrare a riscului 285
2.6.1. Departamentul de control intern 286
2.6.2. Auditorul intern 286
2.6.3. Managementul riscurilor 286
2.6.3.1. Comitetul de audit 287
2.6.3.2. Auditorul financiar 288
§ 3. Drepturile corporatiste ale deținătorilor de acțiuni 288
§ 4. Conflictul de interese și tranzacțiile cu persoane implicate, regimul informației corporative și responsabilitatea socială 290
4.1. Conflictul de interese și tranzacțiile cu persoane implicate 290
4.2. Regimul informației corporative 290
4.3. Responsabilitatea socială 291

Titlul III. Societatea de investiții – acționar 292

Capitolul 1. Societatea de investiții, acționar. Drepturi și obligații 292
Secțiunea 1. Obligațiile acționarilor 292
Secțiunea a 2-a. Drepturile acționarilor 303

§ 1. Drepturile personale nepatrimoniale 304
1.1. Dreptul de a participa la adunările generale ale acționarilor 305
1.2. Dreptul de a solicita completarea ordinii de zi 307
1.3. Dreptul de vot și dreptul la informare 308
1.4. Dreptul de control al acționarilor 309
1.5. Dreptul de a alege și a fi ales în cadrul organelor de conducere 310
1.6. Dreptul de a ataca în justiție hotărârile adunărilor generale sau deciziile consiliului de administrație, respectiv directoratului, adoptate în cadrul delegării de competență 311
1.7. Dreptul de a participa la decizia de a încheia unele acte juridice cu valoare semnificativă 312
§ 2. Drepturile patrimoniale 313
2.1. Dreptul la dividende 313
2.2. Dreptul la un preț de retragere pentru acțiunile deținute 315
2.3. Răscumpărarea acțiunilor 317
2.4. Dreptul de a se retrage din societate, în cazuri strict determinate de lege 318
2.5. Retragerea obligatorie a acționarilor din societățile listate 319
2.5.1. Oferta publică de preluare obligatorie 320
2.6. Dreptul de a participa la majorările de capital social din resurse interne 321
2.7. Dreptul de preferință în cazul unei noi emisiuni de acțiuni 322
2.8. Dreptul de a primi contravaloarea aportului la lichidarea societății ca cotă-parte a surplusului patrimonial al societății determinat la finalul acestei proceduri 323
2.9. Alte drepturi ale acționarilor 324

Capitolul 2. Dreptul de preferință și dreptul de alocare 325
Secțiunea 1. Reglementare 325
Secțiunea a 2-a. Emiterea drepturilor de preferință 335
Secțiunea a 3-a. Tranzacționarea drepturilor 337

Capitolul 3. Drepturile și obligațiile derivate din calitatea de proprietar al obligațiunilor emise de o societate și cea de emitent al acestora 338
Secțiunea 1. Noțiunea și natura juridică a obligațiunilor 338

Secțiunea a 2-a. Felurile obligațiunilor 339
Secțiunea a 3-a. Emisiunea obligațiunilor 341
Secțiunea a 4-a. Adunarea generală a obligatarilor 342
Secțiunea a 5-a. Drepturile obligatarilor 344
Secțiunea a 6-a. Stingerea obligațiunilor 344

Capitolul 4. Proceduri speciale pentru soluționarea litigiilor izvorâte din încălcarea drepturilor societare 344
Secțiunea 1. Anularea hotărârilor consiliului de administrație și a adunărilor generale ale acționarilor 345
§ 1. Studiul de caz nr. 1. Anularea deciziei Consiliului de administrație referitoare la aprobarea majorării capitalului social, adoptată în virtutea delegării de competență. Acțiunea este inadmisibilă 345
§ 2. Studiul de caz nr. 2. Delegarea competenței de majorare a capitalului social către Consiliul de administrație. Condiții de cvorum 346
§ 3. Studiul de caz nr. 3. Convocarea adunării generale cu autorizarea instanței. Respectarea termenelor legale incidente acestei proceduri 347
§ 4. Studiul de caz nr. 4. Decizia de convocare a adunării generale. Cenzura rezoluțiilor înscrise pe ordinea de zi aparține acționarilor organizați în A.G.A. 348
§ 5. Studiul de caz nr. 5. Alegerea administratorilor prin metoda votului cumulativ. Modificarea actului constitutiv prin efectul legii 350
Secțiunea a 2-a. Suspendarea executării dispozițiilor hotărârilor adunării generale a acționarilor 353
Secțiunea a 3-a. Expertiza de gestiune 355
Secțiunea a 4-a. Recuperarea dividendelor neachitate la scadență 374
Secțiunea 5-a. Acțiunea referitoare la retragerea acționarilor 378
Secțiunea a 6-a. Sancționarea abuzului de majoritate 414
§ 1. Studiul de caz nr. 1. Calitatea procesual activă în cadrul acțiunii privind sancționarea abuzului de majoritate 417
§ 2. Studiul de caz nr. 2. Sancționarea abuzului de majoritate pentru întregirea patrimoniului emitentului 424

§ 3. Studiul de caz nr. 3. Prejudicierea societății prin cumpărarea de către acționarul majoritar a unor active din patrimoniul societății la un preț vădit subevaluat ____ 429
§ 4. Studiul de caz nr. 4. Sancționarea abuzului de majoritate pentru întregirea patrimoniului acționarului minoritar ca efect al întârzierii nejustificate a aprobării plății dividendelor ____ 433

Concluzii ____ **438**

Bibliografie ____ **441**

Index ____ **465**